

Attityder & relationer

Så kan positiva attityder och goda relationer
skapas på fiskodlingen och med omvärlden

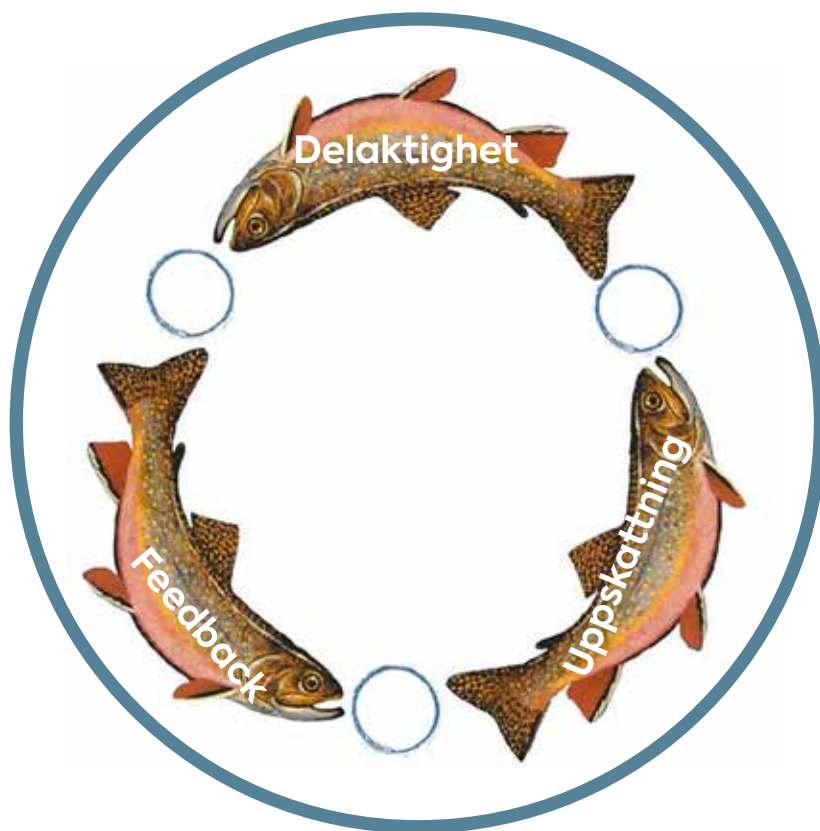
Innehåll

Inledning	1
På odlingen	2
- Några sätt att motivera på arbetsplatsen kan vara	3
Hur blir vi bättre tillsammans	4
Kommunikation med omvärlden	5
Kommunikationsvägar	6
Matnyttig information	8

På odlingen

Medarbetare som känner sig nöjda med sin arbetsplats och är stolta över sitt arbete, de mår bättre och presterar bättre. För att skapa en god atmosfär på odlingen finns ett antal grundläggande aktiviteter som bör vara en del av de dagliga rutinerna. Tre viktiga punkter är delaktighet, uppskattning och feedback. Härigenom får alla anställdas goda sidor komma till sin rätt, positiva exempel lyfts fram, där både individen och gruppen gemensamt arbetar för att förbättras.

En viktig del i förbättringsarbetet är att se varandra och dra nytta av varandras egenskaper. Motiverad och engagerad personal får en känsla av att lyckas, vilket i sin tur skapar positiva budbärare.

VI- känsla

Genom att skapa en känsla av tillhörighet och gemenskap, en kultur där alla ingår i arbetslaget kan allas egenskaper utnyttjas och samarbetet blir bättre. Det är ledningens uppgift att personalen har formulerade mål att arbeta mot och att definiera var energin och fokus ska ligga. Genom dessa mål och genom att sätta upp former för hur gruppen ska arbeta formas företagets kultur. Genom att arbeta med delaktighet, teamwork och genom en god personalpolitik trivs personalen och blir motiverad, då är halva jobbet gjort!

Några sätt att motivera på arbetsplatsen kan vara

- Ge feedback
- Uppmuntra – klapp på axeln
- Bjud på fika
- Middagar
- Möten, konferenser, utbildningar
- Studiebesök
- Lyssna, informera, instruera
- Lön – inte att förglömma

Alla på odlingen kan påverka stämningen genom att uppmuntra varandra i arbetet och utvecklingen. Låt ett gemensamt mål om att bli den bästa odlingen genom-syra arbetet. Med en positiv känsla för arbetet kommer inspiration till förbättring och viljan att bli en del av något större. Stolta medarbetare pratar om jobbet och arbetslaget med stolthet. De tar på sig mer ansvar och blir därmed mer delaktiga. Gemenskapen stärks och medarbetarna känner både engagemang och motivation till att hela tiden förbättra sitt arbete. Därför är det viktigt att företaget tar hand om sin personal och att personalen tar hand om varandra.

Hur blir vi bättre tillsammans?

Att personalen har god kunskap om fisk är förstås en grundförutsättning. Men minst lika viktig är social kompetens och viljan att samarbeta och dela sin kunskap med övrig personal.

Ständig förbättring och gemensam utveckling kräver samarbete och kommunikation, men också att ha tålamod och engagemang över tid. Så här kan det gemensamma arbetet med utveckling och förbättring se ut:

Möten: Vad händer i företaget? Allt från mål, ekonomi, arbetsmiljö, anställningar, utbildningar, rutiner, investeringar, tillstånd, problem till klagomål och åtgärder bör tas upp i regelbundna personalmöten. Under möten kan planeringen under olika säsonger delges och justeras, berörd personal hålls informerad och uppdaterad. På så sätt vet all personal vad som sker i verksamheten.

Brainstorma och diskutera förbättringsarbete: Personal som kan odlingen och blir tillfrågade om vad som behöver göras känner sig inte överkörda vid förändringar. Om besluten kommer direkt från ledningen utan dialog med de som utför arbetet kan det i slutändan bli fel och åtgärderna uteblir eller blir ofullständiga.

Åtgärdsplaner: Ge feedback och rätta till felaktigheter. Prata sakligt och begripligt med personalen vid felaktigheter, inte skylla på en person – olyckor händer. Vad ska göras för att det inte ska hända igen – skriv åtgärdsplaner. Sätt upp punkter på åtgärder med en deadline. Utse en ansvarig person för att åtgärden ska bli genomförd.

Uppföljningar: Låt inte planerna raseras utan ha en effektiv kontroll på att åtgärderna verkligen har genomförts och resultatet av dessa åtgärder.

Utvärdera: Vad kan förbättras? Ge de anställda befogenhet att ta egna beslut och känna att de är delaktiga i företaget. Att kunna ta egna initiativ motiverar personalen att ständigt förbättras.

Kommunikation med omvärlden

Att ha en positiv och motiverad personal är en stor del i den interna kommunikationen och gör personalen till positiva budbärare i sitt närsamhälle. Det räcker dock inte för att ha en god extern kommunikation; information och kunskap måste delges till både myndigheter och befolkning för att den externa kommunikationen ska fungera.

Tid och arbetskraft

En fiskodlare vill förstås ägna sin tid till att ta hand om fisken, se till att den mår bra, att utfodringen och utrustningen fungerar, förhindra onödiga utsläpp och förebygga sjukdomar. Många arbetstimmar går också åt till andra viktiga uppgifter på odlingen, som provtagning, förbättringsarbete, tillståndsansökningar, svara på kompletteringar och andra myndighetsfrågor.

Därtill behövertid avsätts för regelbundna möten med personal för att skapa god dialog och kommunikation inom personalen och mellan personal och ledning.

När tiden känns knapp är det lätt att information till allmänheten och närsamhället prioriteras ned med följderna att risken för missförstånd, ryktesspridning och klagomål ökar. En god idé kan i sådana fall vara att utse en person i personalen till kommunikatör. Den personen kan lämna information och ta emot klagomål och förklara vilka åtgärder företaget utfört om problem uppstått. Rimligast är att det är någon som sitter i ledningen med kunskaper om odlingen och är väl insatt i odlingens mål. Viktigt är att denne har god kommunikationsförmåga och kan föra en god dialog med personal, allmänhet och myndigheter. Framförallt ska den personen ha en förståelse för hur allmänhetens upplevelse, kunna svara på kritik utan att vara kritisk, ta till vara på informationen och agera för att åtgärda problemen. Därtill är det bra om personen även har mandat att utföra åtgärder, beslut och kan delegera ut arbete till förbättringar.

Facebook: Viktig information/nyheter om fiskodlingen som riktar sig till närboende och allmänhet kan även publiceras på Facebook. (Facebook-feeden kan publiceras på hemsidan vilket innebär att informationen bara behöver läggas upp på en plats). Här kan det även vara bra att informera om positiva nyheter kring företaget som ex. sponsring, lokalt engagemang, nyanställning osv. Facebook fungerar som medium för viktig information, men även att bygga varumärke och stärka den lokala anknytningen..

Instagram: Instagram är ofta mer informellt än Facebook. Här kan man med fördel publicera bilder som visar hur arbetet och en odling går till, hur livet på odlingen är och på så sätt bygga varumärke, skapa engagemang kring verksamheten och bli mer "personlig".

Lokal annonsering: Är ett traditionellt sätt att informera och knyta an till lokalsamhället.

Försäljning av fisk: Att sälja fisk till lokalbefolkningen kan vara ett särskilt bra sätt för de företag som annars säljer all sin fisk på export eller marknad långt bort.

- Ge en jul- och sommargåva till de närboende det är bra att de får smaka på den närproducerade fisken
- Direktförsäljning från odlingen
- Försäljning av fisk till lokal butik
- Försäljning av fisk till lokal restaurang

Reklammaterial: Saker som ryggsäckar, reflexvästar och mössor med logga kan delas ut till skolor eller i lokala sammanhang. Så kallade "give-aways" är ett traditionellt sätt att skapa ryktbarhet och positiva associationer.

Att vara tillhands: Genom att ge en hjälpande hand när det behövs i lokalsamhället; till exempel hjälpa till med snöskottning eller vid olika arrangemang kan en positivt betonad relation byggas. Odlingen blir på så sätt associerad med delaktighet och hjälpsamhet som en motvikt mot andra ibland besvärande företeelser, som exempelvis lukt från odlingen.

Stöd i utvecklingen: Att engagera sig i och hjälpa till med förbättring utanför odlingens område (närområdet) är ytterligare ett sätt att bygga positiva relationer, ett exempel kan vara om de närboende har behov av vägförbättringar eller skyltning. Alla typer av aktiviteter som på ett positivt sätt kopplar odlingen, dess personal och verksamhet till det lokala samhället bygger goda relationer vilket i sin tur ger förutsättningar för bättre kommunikationer.

Närliggande fiskevårdsområden: Om det går att köpa fisk från odlingen till utplantering i närliggande fiskevårdsområden kan det minska transportsträckorna vid inplantering. Kortare transportsträckor minskar betydligt riskerna för dödlighet i samband med transport. Om utplanteringen sker i samma vattendrag är fisken dessutom redan acklimatiserad till vattnet och dess temperatur. Sådana möjligheter kan även stärka relationen till föreningar i närsamhället. För all utsättning av fisk i öppna vatten krävs tillstånd av Länsstyrelsen.

Matnyttig information:

<http://www.naturvardsverket.se/Documents/allmrad/ar-93-10.pdf>

<http://www.svenskvattenbruk.se/46/om-vattenbruk.html>

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/landsbygdfiske/branscherochforetagande/vattenbruk.4.e01569712f24e2ca0980008260.html>

<https://www.sva.se/djurhalsa/fisk/fiskdiagnostik/vattenbrukets-historik>

<https://www.lansstyrelsen.se/vasterbotten/lantbruk-och-landsbygd/jordbruk-och-djurhallning/fiske-och-fiskodling.html>

<https://www.suntarbetsliv.se/forskning/sam/sociala-relationer-pa-jobbet-avgor-halsan/>

<https://www.nyaledarskapet.se/blogg/gor-din-medarbetare-glad-det-tjanar-du-pa/>

